

Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk

nr. 11, jaargang 6, november 2006

Uitgave: 10 PBC's/PSO's. Redactie: Wim Keizer, tel. 023 – 5546387, e-mail wkeizer@soobbozh.nl

Van de redactie

De VNG zet stevig in op *decentralisatie van cultuur- en welzijnstaken*. HRM-beleid en digitale bibliotheekambities vragen echter om meer centrale sturing en regie in de bibliotheeksector. De vraag hoe we deze tegenstrijdige tendensen kunnen verenigen blijft de gemoederen in bibliotheekland bezig houden. Op 13 november spraken vertegenwoordigers van PDO'en, PSO's, provincies en Koepelconvenantpartners over inhoudelijke prioriteiten en netwerkvorming. Ik was erbij en doe verslag.

WOB en VOB gaan na of er niet *één brancheorganisatie* moet komen. De *Commissie Toekomst WOB* acht een gereede kans aanwezig dat er een subsideloze bibliotheekbranche komt. Of het wenselijk is betwijfel ik, maar in elk geval is de VOB dan wel uit haar *rolvermenging* (65% OCW-agentschap en 35% branchevereniging) verlost.

Jos Debeij van de VOB las m'n *Commentaar (1)* - Poedel of regisseur? - in de Nieuwsbrief van september/oktober en keek vervolgens in zijn spiegel. Dat leverde een reactie op. Mijn reactie op deze bespiegeling komt in december.

Wim Keizer
16 november 2006

VNG kiest voor gesloten huishouding provincies

De ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft 9 november 2006 een *Manifest van de gemeenten* vastgesteld waarin de voorgestelde gesloten huishouding van de provincies is opgenomen (zie ook Nieuwsbrief september/oktober).

De VNG wil terugdringing van *de bestuurlijke drukte*. De VNG kiest daarbij voor grotere

gemeenten, minder Rijk en minder provincie. Een gesloten huishouding voor de provincies wordt hiervan als logisch gevolg gezien. "De discussie over de positie van de provincies maakt helder dat de rol en het profiel van het middenbestuur diffuus zijn geworden. Het komende half jaar, waarin het nieuwe kabinet en de nieuwe colleges van GS van start gaan, vormt een cruciaal moment om de bestuurlijke drukte op te ruimen en nieuwe samenwerking tussen de overheden tot stand te brengen, die resultaat oplevert door synergie". Dat zegt de voorzitter van de directieraad van de VNG, **Ralph Pans**, in *VNG Magazine* van 10 november 2006.

"Geld drijvende kracht"

In een brief van 27 oktober 2006 aan de leden over de wenselijkheid van een gesloten huishouding van provincies stelde Pans vast dat provincies vaak, overigens met de beste bedoelingen, in gemeenten actief zijn met provinciale middelen. "In veel gevallen is dit geld de belangrijkste drijvende kracht van provinciale betrokkenheid in het lokale domein". De VNG wil dat de provincies zich gaan beperken tot "kerntaken op het fysieke terrein en toezichtstaken op gemeenten". De VNG stelde vast dat de provinciale financiën veel harder zijn gegroeid dan de gemeentelijke. "Er is sprake van een onbalans tussen de financiële huishoudingen die hersteld moet worden. De discussie over de gesloten huishouding van de provincies moet als uitkomst hebben: meer taken, meer bevoegdheden en ook meer middelen naar de gemeenten".

"Bibliotheekwerk merkt gevolgen discussie gesloten huishouding provincies"

"Ik wil hier geen olie op het vuur gooien, maar de discussie over de wenselijkheid of onwenselijkheid van een gesloten huishouding voor provincies zal ook gaan spelen in de bibliotheekvernieuwing. Zelf vind ik het

niet wenselijk, maar het VNG-standpunt wordt wel belangrijk". Dat zei **Rianne Lannoye** van de VNG aan het eind van een door het Procesbureau op 13 november te Utrecht georganiseerde werkconferentie over *netwerkvorming*.

Prioriteiten en netwerk

Het Procesbureau had vertegenwoordigers van de PDO'en, de PSO's, de provincies, de VOB en de Koepelconvenantpartners (VNG, IPO en OCW) uitgenodigd om aan de hand van de vier inhoudelijke prioriteiten voor 2007 te praten over provinciale en landelijke netwerkvorming. Die vier prioriteiten zijn collectiebeleid, de digitale bibliotheek, HRM-beleid en functionele verbreding. Op 8 maart 2007 komt er een tweede werkconferentie waarin de *inrichting van het netwerk* centraal zal staan. In een notitie aan de provinciale coördinatoren (zie Nieuwsbrief juli/augustus 2006) benoemde het Procesbureau al uitwerkingselementen*.

Wim Kamerman van het Procesbureau zei dat het uiteindelijke doel is om toetsingscriteria voor netwerken te krijgen. De organisatoren waren er van uit gegaan dat de wijze waarop de vier inhoudelijke prioriteiten worden opgepakt bepalend zullen zijn voor de inrichting van het provinciale en landelijke netwerk. Vandaar dat gekozen was voor een tweetrapsraket: eerst 13 november praten over de inhoud en vervolgens op 8 maart over de structuur. Dat nam niet weg dat ook op 13 november structurelementen al aan de orde kwamen.

"Weinig focus, weinig gevoel urgentie"

Na afloop van de dag, waarin in groepjes de 4 prioriteiten + een thema "overige zaken" besproken waren, vond Kamerman dat er enerzijds veel betrokkenheid getoond was, maar dat er anderzijds, net als in De Rode Hoed, sprake was van veel meningen en weinig focus, weinig gevoel van urgentie en weinig resultaatgerichtheid.

Hij pleitte voor een klein groepje uit de aanwezigen, een soort Gideonsbende van 5 tot 7 personen, om de voorgenomen vervolgcferentie op 8 maart voor te bereiden.

Netwerken levend houden

In een inleiding bij de start van de dag gaf **Marja Geradts** van organisatieadviesbureau Eugenius haar visie op wat netwerkvorming is, mede aan de hand van haar ervaringen bij Brabantse basisbibliotheken. Netwerken zijn

semi-permanente vormen van samenwerking en moeten constant levend worden gehouden en worden ontwikkeld. Door de aanwezigheid voor te houden dat het Koepelconvenant op 31-12-2007 eindigt en door de volgende vragen te stellen deed zij een beroep op ieders verantwoordelijkheidsgevoel:

- wie houdt de bibliotheekvernieuwing na 2007 op de politieke agenda?
- wie zorgt voor de verspreiding van relevante informatie?
- wie zorgt dat de goede dingen gedaan worden?
- wie zorgt dat ook ambtenaren netwerken?
- wie zorgt dat er voldoende wordt geïnvesteerd?
- wie neemt er na 2007 haar/zijn verantwoordelijkheid?

Zij vond dat de aanwezigen *het proces kunnen maken of breken*.

Collectiebeleid

Vanuit het groepje dat zich met collectiebeleid had bezig gehouden werd geconstateerd dat de discussie veel kanten op ging. Vragen die gesteld werden betroffen of het, zoals de VOB (en Stuurgroep/Procesbureau) bepleiten, wel nodig is om een "collectie Nederland" te creëren, of de afstemming al niet op natuurlijke wijze tot stand komt, of de (digitale) collectie wel of niet het hart van een moderne openbare bibliotheek is of moet zijn, of er eerst niet een gedeelde visie op bibliotheekwerk nodig is voor je iets verstandigs over collectiebeleid kunt zeggen en of en zo ja in welke mate netwerkvorming dienstbaar kan zijn aan collectiebeleid.

HRM-beleid

In het groepje HRM-beleid werd vastgesteld dat er voor een gezamenlijk, samenhangend HRM-beleid een gedeelde visie nodig is op bibliotheekbeleid, maar dat het evident is dat elke bibliotheek de 5 functies uit de Richtlijn voor een basisbibliotheek zal moeten vertalen naar *gemeentelijke* speerpunten. Als dat gedaan is, kan geanalyseerd worden wat daarin op provinciaal en landelijk niveau gemeenschappelijk is, als basis voor een gezamenlijk HRM-beleid. Thema's die in HRM-beleid spelen zijn leiderschap, de professionalisering van de HRM-functie, de competenties van de bibliotheekprofessional, mobiliteit (met de grote uitstroom van de *babyboomers* en het daarmee verloren gaan van veel kennis).

Op 3 november is er op initiatief van het landelijk HRM-platform (met steun van VOB en WOB) een startbijeenkomst geweest om het thema breed onder de aandacht te krijgen. (Zie ook volgende bericht). Het groepje stelde vast dat de *basisbibliotheekvorming* en de daarmee gepaard gaande schaalverkleining (verdwijnen PBC's als werkgever voor grote groepen bibliotheken) een enorme toename van het aantal kleine werkgevers met zich meebrengt en daarmee een verzwakking en versnippering van aandacht voor HRM.

Helpt voor digitale bibliotheek

Vanuit de groep digitale bibliotheek kwam het geluid dat er veel te weinig gevoel van urgentie is en dat er een aantal heel concrete doelen moeten worden gesteld die gehaald moeten worden. Gepleit werd om hier *de helft* van de vernieuwingsgelden voor uit te trekken.

Provinciegrenzen

Een onderwerp dat bij "overige zaken" werd besproken betrof provinciegrenzen. Moeten die wel of niet overschreden worden? **Henk Middelveld** van de OBD zei dat de OBD tegen de grenzen van efficiency en doelmatigheid aanloopt. Hij is geen voorstander van fusies van PBC's/PSO's, maar wel van provincieoverschrijdende samenwerking, zoals nu al plaatsvindt in het noordoosten en in het zuidoosten. "Ik vind het belangrijk belastinggeld zo goed mogelijk te besteden, het kan slimmer en beter, maar we kijken te weinig over de provinciegrenzen heen". Volgens hem kan er veel meer en intensiever worden samengewerkt. **Chris Wiersma** (Bibliotheek Almere) vond dat PSO's *bestookt* zouden moeten worden met moeilijke vragen van BB'en, maar zag meer een dynamiek de andere kant op: veel BB'en en PSO's zijn met zichzelf bezig. **Jos Kok** van Cubiss zag in Noord-Brabant echter wel een toenemende vraag van BB'en. De vraag wie opdrachtgever van de PSO is, leverde op dat het aan de ene kant de BB'en (samengaand in PDO'en) zijn, maar aan de andere kant ook de provincie. In Utrecht is gekozen om de SUB (Samenwerkende Utrechtse Bibliotheken) in samenspraak met de provincie, opdrachtgever van de PSO, Bibliotheek Service Centrum Utrecht (BiSC), te laten zijn.

*) Uitwerkingselementen zijn:

- Vaststellen van de onderwerpen/functies die het provinciale bibliotheeknetwerk (PBN) tenminste dient te vervullen;
- Vaststellen van de eindverantwoordelijke organisatie (Wie is het aanspreekpunt - *boardroom*)?
- Vaststellen van de taken en verantwoordelijkheden van de bibliotheekorganisaties in het PBN (BB, PDO, PSO), met inbegrip van sturing en financiering;
- Vaststellen van de bestuurlijke betrokkenheid (gemeenten en provincie) bij het PBN;
- Vaststellen wat de verhouding is van de PBN-en onderling;
- Vaststellen van de verhouding van de PBN-en met het landelijke beleid, i.c. de positie van de VOB;
- Vorming van een functionele en compatibele infrastructuur, die als platform kan dienen voor inhoudelijke toepassingen (landelijke bibliotheekkaart, uitvoering collectieafspraken, digitale diensten).

Samenhangend HRM-beleid met verplichtingen mogelijk?

Heeft de bibliotheekbranche eind 2007 in een landelijk HRM-plan gezamenlijke, verplichtende afspraken gemaakt over een samenhangend beleid van de openbare bibliotheken op het gebied van HRM? Dit is een doelstelling van OCW/Procesbureau, zoals gezonden aan de provincies met het oog op de marsrouteplannen. De discussie over netwerkvorming op 13 november, waar ook over HRM werd gesproken, doet vermoeden dat *landelijk iets verplichten* nog even kan duren, maar in elk geval doen het landelijk HRM-platform, VOB en WOB hun best het onderwerp hoog op de agenda's te krijgen.

Belangrijk thema's zijn:

- HRM en management;
- Professionaliteit van de P&O-functie;
- Competentie- en talentmanagement t.b.v. innovatie in de branche;
- Arbeidsmarktbeleid en imago;
- Opvang uitstroom *bayboomers* en enorm verlies aan kennis.

Nog geen strategisch HR-beleid

Op 3 november was er in Amsterdam een bijeenkomst voor directies en P&O-functionarissen waar librarian-in-residence **Jacqueline Roelofs**, directeur P&O bij de OBD, het onderwerp inleidde en ook andere sprekers aan het woord waren.

Jacqueline liet zien dat er nog weinig sprake is van strategisch HR-beleid en dat er door de basisbibliotheekvorming (schaalverkleining t.o.v. bibliotheekwerk in PBC-verband) grote versnippering van HR-kwaliteiten optreedt. Er zijn ook grote verschillen in de wijze waarop bibliotheken omgaan met HRM. De rol van de PSO's hierin wordt heel wisselend opgepakt. De vraag is op welk niveau het HR-beleid thuis hoort en wat de rol moet zijn van PSO's en VOB. Gedacht kan worden aan *shared service centers*.

Rapporten Van Breugel

Dagvoorzitter was **Stef van Breugel**. Hij heeft rapporten gemaakt waarin een actuele stand op HRM-gebied beschreven wordt: *Personele ontwikkelingen in het openbare bibliotheekwerk* en *De veranderende beroepspraktijk in de Openbare Bibliotheek; Balans functie-innovatie*.

Een paar waarnemingen daaruit:

"De openbare bibliotheek als moderne klantgerichte dienstverlener heeft eerder baat bij een MBO- dan een HBO-niveau. De bibliotheken in de grote steden brengen bijvoorbeeld het aantal bibliothecarissen op HBO-niveau terug ten gunste van het aantal medewerkers informatiedienstverlening. Op basis van recent klantonderzoek mag voorlopig worden geconcludeerd dat dit geen negatieve invloed heeft op de klanttevredenheid".

Minder volume

"Er is minder volume nodig voor taakgebieden als collectieprofilering, kennismanagement en productontwikkeling. Onder invloed van het proces van schaalvergroting gaan bibliotheken samenwerken. Er worden bovenlokale kennisteam geformeerd waarin bibliothecarissen samen taken uitvoeren".

"De HBO-bibliothecaris verdwijnt uit de (fysieke) bibliotheek. Hij komt te werken in een regionale backoffice, wordt gewaardeerd als professional achter de schermen, maar wordt in de directe dienstverlening overvleugeld door de medewerker informatie-dienstverlening. De HBO-bibliothecaris fungeert met name als vraagbaak op de achtergrond in de tweedelij".

40% weg in tien jaar

"De komende vijf tot tien jaar verlaat, onder gelijkblijvende omstandigheden, 40% van het personeel de bibliotheek".

Twijfels inzet

"Hoewel door middel van nieuwe taken en functies wordt geprobeerd de inzet van de bibliothecaris naar een hoger niveau te tillen, is deze ontwikkeling minder vanzelfsprekend. De twijfels over de inzet van de bibliothecaris doen de vraag rijzen op welke manier de openbare bibliotheek zich als kennisorganisatie op de arbeidsmarkt wil profileren. Is met de afschaffing van de functie van vakreferent een trend ingeluid waarbij de bibliotheek minder aantrekkelijk wordt voor kennisprofessionals? Een trend die wordt versterkt door de relatieve voorkeur die de medewerker informatie krijgt die hiermee de HBO-bibliothecaris in de directe dienstverlening overvleugelt. In veel gevallen is de medewerker informatiedienstverlener beter toegerust voor de hedendaagse praktijk dan sommige traditioneel opgeleide bibliothecarissen".

Opwaarts delegeren

"De bibliothecaris is doorgaans niet iemand die denkt in grote lijnen en aan de lange termijn, maar is sterk gericht op het nu en de actualiteit. Deze kenmerken werken door in het management. De bibliotheekmanager besteedt veel tijd aan operationele en logistieke aangelegenheden. Hij is vaak de spil zonder wie er geen beslissing valt. Ook niet een kleine. Zo goed als alle besluiten worden langs de manager gevoerd en in opwaartse zin naar de manager gedreven".

Weinig aandacht cultuurdimensies

"In de bibliotheeksector worden oplossingen vaak gezocht in herstructurering en reorganisatie. Denk aan de vorming van de basisbibliotheek die in eerste instantie een structuurverandering is. Er wordt minder snel gewerkt met cultuurdimensies zoals teamontwikkeling, coaching, communicatie en talentontwikkeling, waarin het personeelsbeleid creatiever benaderd kan worden. Vraagstukken waarbij menselijke interactie speelt, zoals samenwerking, worden door zittende managers ervaren als iets waar zij weinig invloed op kunnen uitoefenen".

Meer MBA-ers?

"Het ontbreken van een academisch niveau hindert de bibliotheek daarnaast bij het aantrekken van ervaren managers. Het streven wordt derhalve ook ingegeven door overwegingen gerelateerd aan de arbeidsmarkt. Ook de behoefte de netwerken te vernieuwen speelt een rol. Er is aansluiting gezocht bij de MBA Public Governance van de Universiteit Nyenrode. Na een succesvolle eerste werving, ziet het er echter niet naar uit dat de interesse voor de MBA blijvend is".

Voor- en nadelen scheiding "offices"

"De onderlinge relatie en de percentuele verdeling tussen de front- en de backoffice kan sterk van elkaar verschillen. Sommige bibliotheken kiezen voor een harde scheiding tussen de front- en backoffice en nemen efficiency en specialisatie als uitgangspunt. Andere bibliotheken kiezen voor mengvormen. Medewerkers worden zowel in de front-office als de backoffice ingezet. Soms in een verhouding van 80:20, soms in een van 60:40 of 70:30.

In de bibliotheek waarbij medewerkers zowel back- als frontofficetaken uitvoeren wordt creatief omgegaan met het onderscheid. Een dilemma is wie de medewerkers beoordeelt. Zij 'vallen' immers onder twee teamleiders: die van de front- en de backoffice. Een dilemma zit ook op de vereiste competenties. Zijn voor het werken aan backoffice- en frontofficetaken dezelfde vereisten in het geding? Mag en kan met andere woorden aan medewerkers gevraagd worden beide type taken te verrichten? Een dilemma zit ook in de versnippering van taken. De medewerker die veel verschillende taken verricht, komt moeilijk toe aan verdieping. Bij een harde scheiding waarbij medewerkers alleen in de front- of in de backoffice werken is de interne communicatie een aandachtspunt. Hoe zorg je ervoor dat iedereen goed geïnformeerd is en van elkaar weet wat hij doet? Een dilemma zit ook in de interne klantgerichtheid. Wie is er voor wie? Wie werkt in opdracht van wie? Zijn de (geabstraheerde) vragen van de frontoffice leidend voor wat de backoffice doet of staat de visie van de backoffice over wat er in de dienstverlening (allemaal niet) zou moeten kunnen voorop? Hoe dan ook: de bibliothecaris is er een specialist die niet op de werkvloer actief is".

Hoog en laag

"In de bibliotheek die een harde scheiding tussen de front- en de backoffice hanteert, wordt de frontoffice, met een beroep op efficiency, gelijk gesteld met het middelbare beroepsniveau. Het werken in de backoffice wordt gelijkgesteld aan het hoger beroepsniveau. Het verschil tussen de front- en backoffice komt dan neer op het verschil tussen denken en doen en tussen ontwikkelen en uitvoeren. Het onderscheid kan door medewerkers dan geassocieerd worden met het verschil tussen hoog en laag. Er is ook sprake van een strijd om de aandacht. De medewerker in de backoffice die zich inzet voor vernieuwing krijgt alle krediet omdat vernieuwing telt. Medewerkers in de frontoffice voelen zich de mindere omdat zij alleen werkzaam zijn in de staande organisatie, hebben daar last van en zoeken erkenning. Niet alleen vanwege het statusgevoel. Ook omdat zij in contact staan met de klant, vorm en inhoud geven aan de klantgerichtheid, maar daar in figuurlijke zin geen beloning voor ontvangen".

Zie voor presentaties en rapporten:

<http://www.debibliotheken.nl/content.jsp?objectid=9206>

Schoolbieb.nl onder vuur

Is Schoolbieb een *halfbakken product* dat met *veel poeha* te vroeg in de markt is gezet maar dat kwalitatief nog behoorlijk onder de maat is? Daarover discussieerden vertegenwoordigers van VOB-leden tijdens een door de VOB op 15 november voor directieleden georganiseerde informatie/discussiedag in Utrecht over Bibliotheek.nl. Er waren echter weinig directieleden in de zaal en veel personeelsleden die betrokken zijn bij Bibliotheek.nl.

Het meest controversiële onderwerp bleek *Schoolbieb.nl* te zijn. De bespreking van de stand van zaken van en ontwikkelingen bij Zoek&Boek, de Virtuele Jeugdbibliotheek en het Handboek voor de Samenleving (De G!ds) leverde geen discussies op.

De VOB had **Sjaak Driessen**, directeur van de bibliotheek in Wageningen, uitgenodigd om zijn kritische kanttekeningen, zoals eerder geuit in rechtstreekse contacten, voor het voetlicht te brengen. Sjaak zei een paar maal dat hij het product een "must" vindt voor zijn bibliotheek, de *Bblthk Wageningen*, maar

grote bezwaren te hebben tegen het met veel poeha in de markt zetten van een product dat kwalitatief nog onder de maat is. Hij ried dringend aan geen promotiematerialen te bestellen en uit te delen.

Volgens hem is Schoolbieb organisatorisch niet goed opgezet en ontbreken bewaking en borging van de kwaliteit die er aan gesteld zou moeten worden.

Wel of geen "must"?

In de daaropvolgende discussie bleek dat de zaal het wel eens was met de stelling dat Schoolbieb een "must" is voor de bibliotheekbranche, maar werd er toch ook op gewezen dat je de vraag kunt stellen of Schoolbieb niet aan of over de rand zit van wat nog tot de verantwoordelijkheid van de bibliotheek gerekend kan worden en of het eigenlijk, door het redactiewerk, niet meer een taak van uitgevers is. Daar komt bij dat veel directieleden, hoewel ze als VOB-lid in december 2004 akkoord zijn gegaan met het bedrijfsplan Virtuele Mediatheek (de oude naam van Schoolbieb - wk), nog weinig betrokkenheid lijken te vertonen. De VOB liet echter weten niet op eigen initiatief het bestaansrecht van Schoolbieb opnieuw ter discussie te zullen stellen. **Jan-Ewout van der Putten**, secretaris-directeur VOB, en **Marcel Eijffinger**, ambtenaar bibliotheekzaken OCW, woonden de discussie bij.

Wel kwaliteitscontrole

Nicole Giling, landelijk servicemanager Schoolbieb, meldde dat er voor de verspreid over de provincies opererende redacteurs een handboek met kwaliteitseisen bestaat en dat er gewerkt wordt met eindredacteurs die het werk van redacteurs controleren. Maar Sjaak had voorbeelden van sites die volgens hem qua tekst niet aansluiten op het niveau van de doelgroep. Vastgesteld werd dat van de 4000 thans aanwezige dossiers er misschien zo'n 800 niet helemaal deugen. Vanuit de zaal werd ingebracht dat dit probleem met betrekkelijk weinig middelen, zo'n 50.000 euro, kan worden opgelost door er een paar goede tekstschrijvers op los te laten. De VOB nam deze aanbeveling over.

Marktonderzoek

Op aandrang van SOOB NH, BOZH en ProBiblio laat de VOB momenteel een kwalitatief en kwantitatief marktonderzoek doen onder bibliotheken en scholen, uitgevoerd door TNS NIPO. Aangezien het

onderzoek gaande is, konden de resultaten 15 november nog niet gemeld worden.

Exploitatiemodellen

Sprekend over het exploitatiemodel zei **Friso Visser**, bij de VOB manager Bibliotheek.nl, dat er in principe drie mogelijkheden zijn:

1. de bibliotheken betalen de kosten zelf en bieden Schoolbieb gratis aan;
2. de bibliotheken bieden Schoolbieb commercieel aan (minimaal kostendekkend);
3. er wordt voor een mengvorm gekozen.

De tweede optie leek hem niet wenselijk en haalbaar, de derde de meest waarschijnlijke. Een rol speelt wat er van Schoolbieb "achter een hekje" wordt geplaatst, d.w.z.: alleen toegankelijk voor leden die met het nummer van hun bibliotheekpas en hun wachtwoord inloggen.

Op dit moment worden in een aantal provincies de kosten van Schoolbieb nog geheel of gedeeltelijk betaald uit OCW- vernieuwingsgeld, maar dat zijn tijdelijke projectgeld. Ook een rol speelt welk aandeel de PSO nu en straks uit structurele provinciale middelen voor haar rekening kan en wil nemen.

Het onderwerp "Exploitiemodel Schoolbieb" staat geagendeerd voor de VOB-ledenvergadering op 14 december.

Gelden Ondersteuningsregeling naar Gemeentefonds

VNG, IPO en OCW zijn bezig na te gaan hoe de 6 miljoen euro van de *Ondersteuningsregeling Basisbibliotheken* (de vroegere "5,5-miljoenregeling") in het Gemeentefonds kan worden gestort.

Dat geld loopt nu via de provincies en is bestemd voor gemeenten tot en met 30.000 inwoners die hun bibliotheek laten meedoen aan de basisbibliotheekvorming (en de eisen die daaraan gesteld zijn, zoals: instapniveau halen en personeel en/of personele taken overnemen van een PBC). Het geld is vooral bedoeld om de betrokken bibliotheken in staat te stellen zelf de directie, het werkgeverschap en de administraties uit te oefenen, als vervanging voor de PBC-ondersteuning (met provinciale subsidie) op dit gebied.

Afspraak

De Koepelconvenantpartners hadden afgesproken dat het bedrag na 2007 in het Gemeentefonds zal worden gestort. Zij bekijken thans onder welke condities dat zal geschieden. Hoewel de VNG er naar streeft zo veel mogelijk specifieke uitkeringen van het rijk algemeen in het Gemeentefonds te krijgen, zal toch gepoogd worden de 6 miljoen euro ook binnen het Gemeentefonds ten goede te laten komen aan "30-min-gemeenten".

20 miljoen

Wat het bedrag van 20 miljoen euro van de OCW-*vernieuwingsimpuls* betreft (3,4 miljoen landelijk, 1,7 miljoen Innovatiestimulans en 14,9 miljoen provinciale marsrouteplannen), geldt dat het in de OCW-meerjarenbegroting staat, maar het rijk in dat soort gevallen van jaar tot jaar bekijkt of het ook in de jaarbegroting komt. Na de verkiezingen en na de kabinetsformatie zal hierover meer duidelijkheid ontstaan.

Utrecht: Tevredenheid over provinciale subsidie aan SUB en afspraken SUB met BiSC

"BiSC wordt niet meer, zoals de PBC Utrecht in het verleden, rechtstreeks door de provincie gefinancierd". Dat meldt *Biblio-zine*, het orgaan van de PBC Utrecht, de organisatie die sinds oktober *Bibliotheek Service Centrum (BiSC)* heet.

Biblio-zine interviewt **Pieter Laban**, projectleider van *Ureka! Utrechtse poort tot kennis* en vroeger bibliotheekambtenaar.

Laban zegt: "De gelden gaan vanuit de provincie naar de Stichting Utrechtse Bibliotheken (SUB). Die maakt vervolgens afspraken met BiSC. Mijn indruk is dat dat uitstekend loopt".

Biblio-zine meldt dat het eerste grote project van BiSC de implementatie van het gezamenlijke bibliotheekstelsel is, Bicat. Laban zegt dat Bicat een keiharde randvoorwaarde is, de motor waarop de hele nieuwe bibliotheekstructuur draait.

Zelf beslissen

In hetzelfde nummer van *Biblio-zine* zegt interimmanager **Chris Frowein** van BiSC: "Vroeger was de PBC Utrecht groot en waren

de meeste bibliotheken klein. Inmiddels is BiSC veel kleiner en klantgerichter geworden en zijn er bibliotheken samengevoegd. Wij zitten nu echt in de rol van uitvoerder. De bibliotheken zijn via de SUB zowel opdrachtgever als stuurgroep en nemen dus zelf alle belangrijke beslissingen. Dat gaat heel goed ondanks verschillen in beleid tussen de bibliotheken onderling". Alle ICT-capaciteit in de provincie wordt gebundeld tot één afdeling bij BiSC in Houten. Frowein: "Dat betekent een samengaan van ICT-medewerkers van de PBC Utrecht en de bibliotheken van Utrecht en Amersfoort. Er zullen straks op lokaal niveau geen ICT-ers meer zitten. Het Bicat-project zal uitwijzen of we de centrale ICT-club met succes op poten kunnen zetten. Met dit project hopen we applaus te oogsten en te voorkomen dat er een ernstige deuk in het vertrouwen ontstaat".

Anneke Westland, manager ICT bij BiSC, zegt dat de bereidheid tot samenwerking erg groot is en dat Bicat het cement tussen de bibliotheken is.

Themagedeelte Netwerk van Directeuren M. Bullinga: "Uw eigen klanten surfen u eruit"

"Uw eigen klanten surfen u eruit. Jongeren weten meer van de virtuele wereld dan u ooit kunt bijleren".

Een stelling van futurist **Marcel Bullinga** waar NvD-leden 18 oktober 2006 in Hotel Karel V te Utrecht *ja of nee* tegen mochten zeggen tijdens een "futurequiz" als onderdeel van de Futurecheck waar het NvD-bestuur Bullinga (www.futurecheck.nl) voor gevraagd had.

De quiz werd gehouden na een toekomstpresentatie van Bullinga - die overigens als motto heeft dat iedereen de toekomst kan kiezen die zij/hij zelf wil hebben.

In de presentatie kwam een veelheid aan (mogelijke) ontwikkelingen aan de orde, zoals real time belastingbetaling via ieders boekhouding, auto op slot bij te veel alcoholgebruik en vooral het getal 1. Voor veel zaken zal nog maar één ding nodig zijn: één formulier, één telefoonnummer, één interface: de eenvoudsrevolutie, waar Philips al de kreet *Sense and Simplicity* voor bedacht heeft. We gaan toe naar de

transparante samenleving, waar we nu op Internet al het begin van zien in de vorm van bijvoorbeeld een top-5-lijstje van mobieltjes en een flop-5-lijstje, een lijst van frauduleuze artsen, een lijstje van goede hotels, enz.. Kleren kopen doen we in de toekomst pas nadat de lichaamsvormen gescand zijn, producten worden samen met de klant ontwikkeld: *personalisering*.

Voorwerpen

Bullinga had de deelnemers gevraagd voorwerpen van de toekomst mee te nemen. Dat leverde zaken op als i-pods, de laatste versie van mobiele telefoons, Chinese eetstokjes, maar ook een krant (daar is nog geloof in). Aan de hand van die voorwerpen werden dynamische gesprekjes gehouden (Bullinga rende met een loopmicrofoon van de ene naar de andere deelnemer).

Stellingen

Op de bovenstaande quizvraag over het surfgedrag van de klanten antwoordden vrijwel alle deelnemers (bijna 30) met *ja*.

Uitslagen bij de andere negen stellingen waren:

- De bieb redt het niet in een steeds concurrerender wereld waar talloze partijen ook kwaliteit en onafhankelijkheid leveren: *Veel ja, weinig nee*.
- De bieb van 2020 is nog steeds de onafhankelijke, niet-commerciële wegwijzer waar behoefte aan is in een continu veranderende en complexe wereld: *Veel ja, weinig nee*.
- De bieb is een opvoedfabriek. Ze leert haar immigrantenklanten de Nederlandse taal, Westerse omgangsvormen en geeft sollicitatietrainingen: *iets minder ja dan nee*.
- De succesvolle bieb in 2020 is alles tegelijk:
 - Multimedia uitleenfabriek;
 - Veranderbaar eventengebouw;
 - Stiltezaal/werk-/studieplek;
 - Theater/Restaurant/Cultuurhuis;
 - Beeldscherm:*Veel ja, heel weinig nee*.
- Subsidies en huidige financiële prikkels zijn dodelijk voor de innovatie van de bieb: *Allemaal ja*.

- U slaagt erin tussen nu en 2020 uw bieb te leiden naar succes: *Veel ja, weinig nee*.
- ...en als dat niet lukt ligt het aan het personeel. Personeel en bedrijfscultuur vormt de grootste flessehals: *Geen duidelijke uitslag*.
- De succesvolle bieb van 2020 is een onderneming en innoveert net als Philips: *Veel nee, heel weinig ja*.
- De succesvolle bieb in 2020 is beter dan Google: *Veel ja, weinig nee*.

Twee toekomstmodellen

Na de quiz vroeg Bullinga de zaal om in twee groepen uiteen te gaan:

1. De bibliotheek *Beter dan Google*;
2. De subsidie-loze bibliotheek.

Het NvD-bestuur had een ondernemer, de heer **Maarten Melis** van de *vindmachine* www.dabedoo.nl, aangetrokken om aan het eind als een *Orakel van Delphi* zijn oordeel te laten geven over de bevindingen van beide groepen. *Dabedoo* is Brabants voor "dat bedoel ik". Elke zoekopdracht levert meteen de meest relevante site op.

Beter dan Google

Namens de Bibliotheek *Beter dan Google* meldde **Eppo van Nispen** (DOK Delft) dat iedereen in 2020 weet dat de bibliotheek alle vragen op betrouwbare wijze kan beantwoorden. Dat is gebeurd na succesvolle marketingcampagnes, uiteraard met overheidssubsidie. Lidmaatschap van de bibliotheek is gratis en derhalve is iedereen lid. De bibliotheek helpt de mensen de digitale weg op, zodat ze hun leven kunnen ontsluiten.

Maar: de bibliotheek heeft ook nog gewoon *bakstenen*: het is nog steeds een gebouw waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. "Want", zo zei Van Nispen, "kijken naar de website van Marcel Bullinga is toch iets heel anders dan hem in levende lijve mee te maken".

Subsidie-loos

Irmgard Gunneweg (Bibliotheek aan den IJssel) zei dat de *subsidie-loze bibliotheek* in 2020 verwenpakketten gaat aanbieden waarbij ingespeeld wordt op de koopkrachtige vraag. Bibliotheken zullen zaken als sollicitatietrainingen gaan

aanbieden. Verenigingen *Vrienden van de bibliotheek* dragen financieel bij.

Enige discussie over beide modellen leverde niet direct een duidelijke winnaar op. Maarten Melis van *Dabedoo* dacht dat de toekomst wellicht tussen de 2 modellen in zal zitten. De bibliotheek verdwijnt niet, maar zal wel van vorm moeten veranderen.

WOB en VOB bestuderen mogelijkheid tot één brancheorganisatie te komen

Het bestuur van de VOB heeft de vraag van de WOB of zij behoefte heeft aan samenwerking/integratie met de WOB dan wel het oprichten van één brancheorganisatie zonder meer bevestigend beantwoord.

Het WOB-bestuur vraagt de leden machtiging om hierover besprekingen met de VOB aan te gaan en daartoe een commissie in te stellen. Uiterlijk in de decemberledenvergadering van 2007 zal hierover aan de WOB-leden worden gerapporteerd. De VOB zal haar leden hetzelfde voorstellen.

Dat meldt **Marius Boom**, voorzitter van de WOB, in een brief van 9 november aan de WOB-leden, naar aanleiding van een gesprek met de VOB over het rapport van de *Commissie Toekomst WOB*. Meer over het rapport hieronder.

Rapport Toekomst WOB: Veel kans op subsidieverlies

"Er is een gereede kans dat in een periode van tien jaren overheden, gemeentelijke, provinciale en centrale overheid, zich geleidelijk geheel of gedeeltelijk zullen terugtrekken uit de bibliotheekbranche". Dat zegt de Commissie Toekomst WOB in haar rapport *De Toekomst voor de WOB*.

De Commissie bestond uit **Wim Feijt** (bestuurslid WOB), **Tineke van Ham** (Bibliotheek Zwolle), **Marja Lensink** (bestuurslid WOB), **Nanno Nanninga** (Bibliotheek Markiezaat), **Hans Veen** (Bibliotheek Eindhoven) en **Jannie van Vugt** (VOB). **Bart Dingemans** (WOB) was secretaris.

De Commissie zegt verder: "Dit zal lokaal een grote verschuiving kunnen gaan betekenen. Bibliotheken zullen dan van "pril" cultureel not-for-profit ondernemer de slag moeten maken naar profit-ondernemerschap. In sommige per traditie non-profitsectoren is dit al volop werkelijkheid: bijvoorbeeld in de sector van muziekonderwijs (VKV) en in de kinderopvang. Landelijk kan dit ook gevolgen hebben voor de bestaande subsidies aan de VOB. In wezen betaalt de overheid slechts met heel weinig "nieuw geld" aan de bibliotheekvernieuwing. Herinnerd wordt aan de stelling van de WOB dat die gelden niet anders zijn dan de loonmatigingsgelden, die de overheid weghaalde bij de sociale partners WOB en bonden".

Vijf aanbevelingen

De opdracht aan de commissie was om aanbevelingen te doen voor het in de toekomst optimaal functioneren van de WOB.

De commissie komt met vijf aanbevelingen, die allemaal door het WOB-bestuur zijn overgenomen.

De aanbevelingen zijn:

1. Optimaliseer het huidige functioneren, waarbij gedacht kan worden aan zaken als communicatie, de website, afstemming met de VOB en vermindering van administratieve lasten.
2. Hou rekening met de wensen van de leden zoals die blijken uit de uitslagen van een enquête en van een op 9 juni gehouden werkconferentie en vertaal deze in een verbeterplan.
3. Continueer de huidige activiteiten en bouw deze uit in de richting van het businessconcept "ondernemer/adviseur".
4. Streef naar nauwe samenwerking met de VOB of integratie met de VOB in één nieuwe brancheorganisatie. Open daarover de besprekingen.
5. Zoek professioneel-communicatieve ondersteuning.

Kort vernieuwingsnieuws

VOB: prioriteiten marsroute-plannen afgeleide landelijk beleid

"De landelijke beleidsprioriteiten in dit kader worden altijd tijdens onze Algemene Leden-

vergaderingen aan de leden ter informatie c.q. goedkeuring voorgelegd. De beleids-prioriteiten marsrouteplannen 2007 zoals op provinciaal niveau besproken, zijn niet meer en niet minder dan een afgeleide van het landelijke beleid. Het vaststellen van de provinciale prioriteiten, zoals het Procesbureau uit naam van de Stuurgroep Bibliotheken nu doet, heeft te maken met ons gezamenlijk streven naar een goede besteding en verantwoording van het landelijke vernieuwingsgeld waarover de provincies voor een groot gedeelte de regie voeren".

Dat schreef **Jan-Ewout van der Putten**

5 oktober 2006 aan de SOOB NH als reactie op de brief waarin de SOOB zich beklagde over het feit dat VOB-vertegenwoordigers aan tafel zitten bij gesprekken tussen Procesbureau en provincie-ambtenaren over de beleidsprioriteiten marsrouteplannen. De SOOB vond ook dat deze stukken niet in ledenvergaderingen formeel zijn vastgesteld en dat het procedureel onjuist is ze dan aan de provincies aan te bieden, daar de VOB hiermee via het Procesbureau over de hoofden van haar leden heen praat met provincies (zie ook Nieuwsbrief van september/oktober).

De SOOB heeft besloten niet meer te reageren op deze VOB-brief.

Folder kwaliteitszorg van 3 PSO's

Het Bibliotheekhuis Limburg, Cubiss en Biblioservice Gelderland hebben in het kader van hun afspraak om samen te werken een gemeenschappelijke folder over hun *Expertisecentrum voor Kwaliteitszorg en Certificering Bibliotheken* uitgegeven.

Het gaat om een virtueel expertisecentrum, de desbetreffende personeelsleden houden hun eigen werkplek bij de organisatie waar ze al werkzaam waren. Maar wel kunnen de organisaties elkaar ondersteunen door kennis te delen en ervaringen uit te wisselen. Het doel van het expertisecentrum is beschikbare kennis en praktijkervaring te bundelen.

Correctie website

In de Nieuwsbrief van september/oktober noemde ik als website van de Stichting Certificering Openbare Bibliotheken www.certificaat.nl.

Dit moet zijn: www.bibliotheekcertificaat.nl.

Reactie op Commentaar (1), sep./okt.

Kom nou toch Wim

Ik ben na het lezen van je commentaar (1) in de Nieuwsbrief september/oktober naar de spiegel gelopen en heb me afgevraagd of daar nu echt een van die klootzakken staat die in het bibliotheekwerk met sluwheid vooral zijn eigen positie willens en wetens weet te bestendigen en uit te bouwen en het land heeft aan 'het land'. Dat ik het aandurf om met die Van der Putten samen te werken! Kom nou toch. Wat een insinuaties en wat een schijnbaar beperkt zicht op de bibliotheekbranche en een gênante onderschatting van de volwassenheid van de mensen die er rondlopen. En vooral ook hoe je jezelf en je eigen positie niet serieus neemt.

Neem het traject rond collectiebeleid en zwaartepunten:

Belangrijk thema

Collectiebeleid is een belangrijk thema in de meerjarenplannen en de jaarplannen van de Vereniging. Besproken en vastgesteld op de ledenvergaderingen; met vaak vooraf ook informatieve themabijeenkomsten gericht op dialoog en koers uitzetten. In het kader van het collectiebeleid en zwaartepunten hebben o.a. twee grote werkconferenties collectiebeleid (met specialisten en directeuren - beide 'uitverkocht') plaatsgevonden. Ik ben zelf bij 1 van de 2 - door de deelnemers als zeer inspirerend genoemde - bijeenkomsten geweest als gespreksleider van een van de deelthema's. Ariette Skolnik heeft als librarian in residence het traject van het collectiebeleid mee opgepakt en invulling gegeven. Volgens mij is ze een ouderwetse bibliothecaris uit het goede hout gesneden die perfect bij een zo belangrijk onderwerp past en niet iemand die meeloopt met welke zwijgende meerderheid dan ook. Maar wellicht wist je dat al.

Inmiddels is in drie provinciale directie-overleggen besloten om binnen het collectiebeleid een concreet plan te gaan maken. Bewuste en uitgebreid besproken keuzes, waarbij zeker rond de besluitvorming niet gezwegen is.

Stakeholders

Parallel aan het collectiebeleid is het traject rond zwaartepunten in het stelsel opgepakt waarbij in twee etappes (eerst uitgangspunten en proces; dan invulling van de

kaders) alle stakeholders groepsgewijs benaderd zijn geweest. Jij was namens SOOB en BOZH - Noord- en Zuid-Holland - aanwezig bij de bijeenkomsten met vertegenwoordigers van de provinciale directie-overleggen. Je had in je analyse dus ook kunnen melden dat bij die bijeenkomsten geen sprake was van obstructieve weerstand maar van kritisch meedenken om tot een goede gezamenlijke netwerkcollectie te komen. Je hebt zelf in die bijeenkomsten ook niet aangegeven dat we op een verkeerd pad zouden zitten en dat onze aanpak verkeerd was. En ook later – nadat je teruggekoppeld had naar de partijen die je vertegenwoordigde – hebben we daarvan niks teruggehoord.

Onderzoek WSF Noord-Holland

In Noord-Holland is een onderzoek naar de WSF-functie afgerond waar o.a. geadviseerd wordt om de toekomstige invulling aan te laten sluiten bij de resultaten van het collectiebeleid- en zwaartepuntentraject - en om in dat verband een provinciaal collectieplan te gaan maken om tot invulling van de toekomst te komen. Ik heb begrepen dat zowel SOOB als beide WSF-en en ProBiblio positief gereageerd hebben richting provincie om de uitgezette koers in te zetten.

Meeste gevallen

In de gesprekken van Procesbureau en provinciale ambtenaren over het mars-routeplan, waar ik bij een aantal vanuit de VOB bij mocht aanschuiven, zaten in de meeste gevallen ook de vertegenwoordigers van de PDO'en. Die gaven in al die gevallen aan blij te zijn met een gesprek waarbij alle partners aan tafel zaten omdat in de gelaagdheid van het stelsel je samen in overleg tot afspraken en invulling moet komen. Over het onderwerp collectiebeleid (en ook de andere prioriteiten) heb ik niet gemerkt dat er sprake was van zwijgende meerderheden. Neen: daar werd enthousiast over gesproken. Uiteraard ook met ideeën over hoe dat bij de bibliotheken in de provincie past en waar het beter en eventueel anders kan en hoe men daar zelf aan mee wil werken door o.a. een eigen plan te (gaan) maken.

Nou ja, je begrijpt nu misschien, dat ik niet begrijp hoe je kunt beweren dat we over de hoofden van mensen heen met collectiebeleid op pad zijn als VOB. En ik kan je

bezweren dat het ook voor andere onderwerpen zo is.

Intensief

Van de vijf dagen per week die ik voor de VOB werk, kom ik 2 tot 3 dagen per week in bibliotheken en praat ik intensief met zowel directies als inhoudelijk specialisten over beleid en programma's die op de rol staan. En dat doen we als branchevereniging net zo hard met spelers als IPO, VNG, OCW en procesbureau. En ik constateer dat dat voor de meeste mensen van de beleidsgroep van de VOB in die omvang en intensiteit geldt. Daar wordt vervolgens via (nieuws)brieven, website, bibliotheekblad, deelname bijeenkomsten etc. etc. over gecommuniceerd. En is er een bestuur van de VOB met mensen die de branche vertegenwoordigen die zowel toezien op 'hoe we het doen' - en ons aanspreken als dat anders en beter moet - als voorbereid beleid vaststellen om aan de leden voor te leggen.

En laat duidelijk zijn: in al die gesprekken is volstrekt helder dat er veel in ontwikkeling is en dat er ook zorg is dat we goed samen op pad moeten zijn en blijven. Dat levert soms lekker pittige gesprekken op. Inhoudelijke debatten. Maar wel in een gezamenlijk en coöperatief perspectief en in het belang van de ontwikkeling van goede dienstverlening van bibliotheken voor de burgers van Nederland.

Een aardig voorbeeld van inhoudelijk perspectief in netwerkverband is dat ik zowel betrokken ben geweest bij de ontwikkeling van het bedrijfsplan Bibliotheek.nl, als bij het provinciaal plan Digitale Bibliotheek Noord- en Zuid-Holland als bedrijfsplannen digitale bibliotheek van de bibliotheken Amsterdam en Haarlemmermeer. Hierin is de inhoudelijke samenhang in het bibliotheekstelsel goed zichtbaar. En de digitale bibliotheek is zeker niet het enige onderwerp waarop we met alle partijen in het stelsel intensief gewerkt hebben aan het smeden van een nieuw dienstverlenend bibliotheeknetwerk. Met steeds de inhoud, en niet de posities in het stelsel, voorop.

Herkenning op onderdelen

Vanuit het perspectief van inhoud en netwerk (stelsel) herken ik heel goed opmerkingen die je op onderdelen maakt. Maar de suggestieve – vaak vragende - vorm die je kiest voor het ventileren van je waarneming en je mening over de VOB en zeker Jan-

Ewout van der Putten, alles enkel gericht op de eigen positie, stuitte me erg tegen de borst. Ik weet dat je het goed voor hebt met de branche. Ik roep je dan ook op om te stoppen met toeschouwer en chroniqueur te zijn en gewoon mee te doen op de momenten die er toe doen. Verhef je stem en leg neer die pen!

Jos Debeij

Lost horizon

Met de VOB op bezinning in Shangri-La, Himalaya

Voor een groep van 16 mensen, verspreid over Nederland, organiseert de Vereniging van Openbare Bibliotheken samen met *Lost Horizon Cultural Projects* een retraite in Shangri-La in de Himalaya met de naam "De bibliotheek inspireert. Boeddha en de Himalaya als bron van inspiratie".

Na overleg met OCW, de Stuurgroep en het Procesbureau is de VOB tot de conclusie gekomen dat bijeenkomsten in Vredenburg 19, La Vie, Hoog-Brabant, het Jaarbeurscongrescentrum, Stadskasteel Oudaen, Huize Molenaar, het Polmans Huis, de Witte Vosch en Hotel Karel V te Utrecht, de Rode Hoed te Amsterdam en het Benedictijns klooster te Norcia/Umbrië/Italië niet veel meer hebben opgeleverd dan de conclusie dat *de meningen verdeeld zijn*. Er zijn aanzienlijk zwaardere middelen, hogere bergen en behoorlijk veel meer gelden nodig om *landelijk* eensgezindheid te krijgen over de vraag wat nu en in de toekomst eigenlijk *het nut van de openbare bibliotheek is*. Maar vooral is er aanzienlijk meer tijd nodig. Die tijd is alleen nog te vinden in Shangri-La, waar mensen die erin geloven honderden jaren oud kunnen worden. Geruggesteund door een Boeddhistisch-Lamaïstisch kloosterlijk dagritme, kunnen 16 mensen uit de branche zich van 7 oktober 2007 tot 14 oktober 2007 in Shangri-La laten inspireren tot bibliotheekvernieuwing.

De VOB bekostigt deze bezinning uit de onveranderlijke, eeuwigdurende stelseltaken, ook al heten die nu besteltaken. Om precies te zijn uit de besteltaak *educatie, informatie en reflectie*.

's Ochtends starten met bergwandelen langs gevaarlijke, eeuwig besneeuwde kloven, 's avonds luisteren naar Boeddhistische mantra's en tussendoor veel, heel veel, zeer veel, ontzettend veel en lang nadenken en uitwisselen.

Op basis van regels die zo oud zijn dat niemand meer weet wie ze opstelde, wordt gezocht naar de onveranderlijke waarden van een bibliotheek, essentiële componenten voor vernieuwing en hoe je vernieuwing inspirerend kan houden en daar zelf een bijdrage aan kan leveren.

Er is één punt dat de 16 deelnemers *goed moeten weten*: wie deelneemt kan niet meer terug. Maar dat hoeft geen belemmering te zijn voor wie 300 jaar lang wil nadenken over bibliotheekvernieuwing, wil werken aan zijn eigen persoonlijke ontwikkeling, wie vernieuwingsprojecten langs zijn persoonlijke meetlat wil leggen om ze in "relevant" of "niet-relevant" in te delen en wie dramaturg van collecties of procesoperator van connecties wil worden.

En ook de achterblijvers hoeven zich geen zorgen te maken: voordat we weer eens wat horen van die 16 denkers is er nog 300 jaar tijd om lekker in PDO- en VOB-verband ordinair te blijven bakkeleien *over* en ondertussen op lokaal en regionaal niveau gewoon keihard te blijven werken *aan* de maatschappelijke doelen en taken van *je eigen BB*.

WK

Colofon

De Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk is een uitgave van de volgende 10 organisaties: Biblionet Groningen, Bibliotheekservice Fryslân, PBC Drenthe, Overijsselse Bibliotheekdienst, Biblioservice Gelderland, BiSC (Utrecht), ProBiblio (Noord- en Zuid-Holland), Zeeuwse Bibliotheek, Cubiss (Noord-Brabant) en Bibliotheekhuis Limburg. De relatie tussen deze 10 organisaties en de redacteur is geregeld in een redactiestatuut.

Feiten en opinies

"Comment is free, but facts are sacred". De feiten zijn de feiten. Die behoren zo correct mogelijk te worden weergegeven. Daar mag u mij op aanspreken. Opinies, van wie dan ook, zijn maar opinies, maar wel beter naarmate ze meer op feiten steunen of althans niet met de bekende feiten in tegenspraak zijn.

Opinies mag u aanvechten. Graag zelfs. De bibliotheekvernieuwing verdient meer discussie in het openbaar.